Tomas Sandnes – <u>santom@westerdals.no</u>

2015/16 Vår

PG4400 C++ programmering

FORELESNING 8 (AV 12)

Dagens temaer

- SDL repetisjon & tips.
- Prosjektoppsett generelt.
- Strømmer (fil Input/Output).
- Bit operasjoner (binære tall).
- Innleveringsoppgaven.

SDL – repetisjon

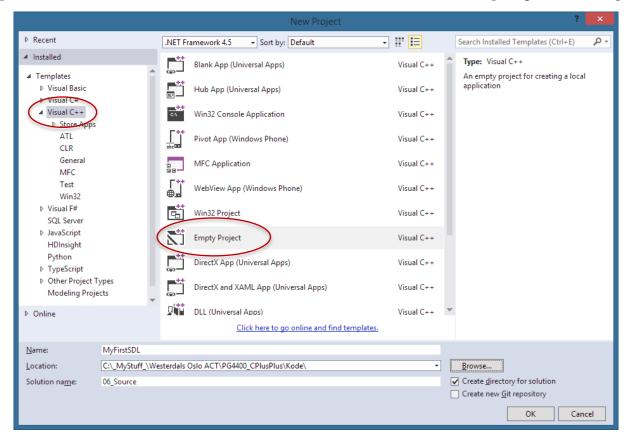
SDL: Simple
 Directmedia
 Layer

- Nyttige lenker:
  - SDL homepage
  - SDL wiki
  - Lazy Foo SDL tutorials
  - (Lenkene finnes også på its learning, PG4400.)

Vårt første SDL prosjekt – rep.

Opprett et "Visual C++" -> "Empty Project":

SDL via NuGet – rep.

- I stedet for å laste ned manuelt, lage macroer, sette paths, kopiere lib'er ...
  - Drop alt det styret der!

VELDIG enkelt:

- Høyreklikk prosjektet ditt.
- Velg "Manage NuGet packages..."
- Søk ("Search") etter: "sdl2".
- Finn og installér: "sdl2.v140"

FERDIG! :-D

SDL extension libraries – rep.

- Det finnes en del nyttige "extension libraries" til sdl, disse er:
- sdl2_image.v140 for å kunne benytte en rekke bildeformater, bl.a.: bmp, gif, jpg, png, tiff.
- sdl2_ttf.v140 for å kunne benytte TrueType fonts.
- sdl_mixer 2.0 for flerkanals lyd.
  - Har ikke klart å finne denne i NuGet, installer etter "gamle måten"
  - Link: http://www.libsdl.org/projects/SDL_mixer/
- sdl_net 2.0 for nettverksstøtte.
  - Har ikke klart å finne denne i NuGet, installer etter "gamle måten"
  - Link: http://www.libsdl.org/projects/SDL net/

16.03.2016 Tomas Sandnes 6

SDL og dynamisk minne – rep.

- SDL oppretter gjerne objekter dynamisk (altså med malloc) internt i sine funksjoner/metoder.
  - Dette kommer ikke alltid tydelig fram, og vi må derfor lese dokumentasjonen/kodekommentarene til funksjonene vi bruker.
- Eksempel: Alt som har med grafikk/blit'ing å gjøre i SDL benytter surfaces.
  - Når vi kaller SDL funksjoner som gjør noe med surfaces, returnerer disse som oftest pekere til nye surfaces (laget med malloc).
  - For å frigjøre dette minnet igjen må vi kalle:
     SDL_FreeSurface(SDL_Surface*)

Westerdals
Oslo ACT

16.03.2016 Tomas Sandnes 7

Få opp et SDL vindu – rep.

```
#include <iostream>
#include <SDL.h>
// NB: Denne koden tar seg IKKE av feilhåndtering ved init.
int main(int argc, char* argv[]) {
    SDL Init(SDL INIT VIDEO); // Init. SDL2
   SDL Window* window = NULL; // Pointer to Window
   // Lag et vindu med gitte settings
   // For alle mulige konfigurasjonsalternativer, se: http://goo.gl/8vDJN
   window = SDL_CreateWindow(
                                // window title
       "Et awesome SDL2-vindu!",
       SDL WINDOWPOS UNDEFINED,
                                         // initial y position
                                               width, in pixels
       550,
                                               height, in pixels
       400,
       SDL WINDOW SHOWN | SDL WINDOW OPENGL //
                                               flags
       );
   // Sjekk om noe gikk galt
    if (window == NULL) {
       std::cerr << "Failed to create window: "</pre>
           << SDL GetError() << std::endl;</pre>
       SDL Quit(); // Rydd opp!
       return EXIT FAILURE;
   SDL Delay(3000); // Pause i 3 sekunder, lukk vinduet
    SDL DestroyWindow(window);
    SDL Quit(); // Be SDL om å rydde opp
    return EXIT_SUCCESS;
```

Laste inn et bilde – rep.

```
// NB: denne koden "bygger på" forrige eksempel!
SDL Renderer* renderer; // Pointer to window's renderer
// Lag en renderer til det spesifikke vinduet. Setter Hardware accelerated flag.
renderer = SDL CreateRenderer(window, -1, SDL RENDERER ACCELERATED);
// Sjekk om noe gikk galt
if (renderer == NULL)
    std::cerr << "Failed to create renderer: "</pre>
        << SDL GetError() << std::endl;</pre>
    SDL DestroyWindow(window); SDL Quit(); // rydd opp
    return EXIT FAILURE;
// Set renderens bakgrunnsfarge til svart
SDL SetRenderDrawColor(renderer, 0, 0, 0, 255);
SDL RenderClear(renderer); // Nullstiller renderen (til svart)
// Last inn et bilde fra disk (NB: støtter KUN BMP!)
SDL Surface* surface = SDL LoadBMP("my picture.bmp");
// Siekk for feil
if (surface == NULL)
    std::cerr << "Failed to load image: "</pre>
        << SDL GetError() << std::endl;</pre>
    SDL DestroyRenderer(renderer); SDL_DestroyWindow(window); SDL_Quit(); // rydd opp
    return EXIT FAILURE;
```

Laste inn et bilde – rep. forts.

```
// ... fortsettelse fra forrige slide
// Konverter surface om til et HW Accelerated Texture, laster objektet opp på skjermkortet
SDL Texture* drawable = SDL CreateTextureFromSurface(renderer, surface);
// Sett opp et "koordinatsystem" for bildet
SDL Rect coords;
coords.h = surface->h; // Samme bredde og høyde som surface
coords.w = surface->w;
coords.x = 0; // Endre disse for a "flytte" bildet i vinduet/renderer
coords.y = 0;
SDL FreeSurface(surface); // Frigjør surface fra CPU-minnet
/* GAME LOOP START */
// Endre koordinatene ved brukerinput (coords.x, coords.y
// Legg til objektet i vinduets renderer
SDL RenderCopy(renderer, drawable, NULL, &coords);
// BLIT/rendre bildet
SDL RenderPresent(renderer);
SDL RenderClear(renderer); // Tøm renderen for innhold
/* GAME LOOP SLUTT */
```

SDL: fjerne console for release

- TIPS: Om du vil fjerne console vinduet fra release build versjonen: (det gjør seg ikke så godt når spillet skal "lanseres" ...)
  - 1. Gå til Project->Properties, deretter:
  - 2. Configuration Properties -> Linker -> System.
  - 3. Gjør om første rad fra "Console" til "Windows".

NB: Gjør dette for release build da!

Prosjektoppsett, generelt

- TIPS, for prosjekter med eksterne ressurser: (grafikk, m.m.)
  - Ressursene bør ligge i en mappe plassert i solution mappa.
  - Koden bør ligge i egen project mappe under solution mappa.
  - Path til ressursene bør spesifiseres relativt når de refereres i koden.
- Eksempel: Om jeg har grafikk i en Graphics mappe, bør denne mappa plasseres i solution mappa, og elementer i Graphics mappa bør hentes ved å spesifisere pathen relativt, på denne måten:
  - "..//Resources//gameover.bmp" (← Eller annet filnavn.)
- Struktur som dette gjør ressursene tilgjengelige for både:
  - Debugging i fra Visual Studio, og:
  - exe filer i både debug & release mappene.

Output ... vs Working Directory

- Å referere til filer i et prosjekt i Visual Studio kan være litt tricky:
  - Visual Studio har forskjellige "startmapper" avhengig av om man kjører i debug mode eller kjører via exe fila.
- Dette kan endres i prosjektoppsettet:
  - Project -> Properties -> Configuration Properties -> General -> Output Directory.
  - Project -> Properties -> Configuration Properties -> Debugging -> Working Directory.
- Sett f.eks. Working Directory lik Output Directory:
  - \$(SolutionDir)\$(Configuration)\

Forskjellige filtyper – rep.

- .cpp filer (source files / kildefiler)
  - Inneholder definisjoner (implementering) av funksjoner og klasser.
- .h(eader) filer (eller .hpp filer)
  - Inneholder deklarasjoner (prototyper) av funksjoner og klasser.
- Lib'er (objektfiler)
  - Inneholder ferdig kompilert versjon av innholdet i cpp filer. (Obs: Disse er ikke synlige i prosjektet.)
- Resource filer
  - Inneholder elementer i prosjektet som ikke er kode.
     Versjonsinformasjon, icon-fil, bildefiler, ...

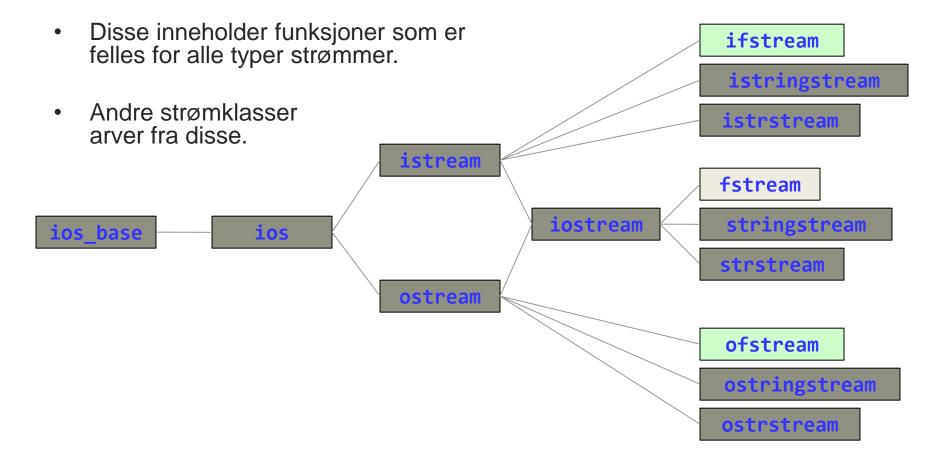
16.03.2016 Tomas Sandnes 14

Strømmer (data til/fra fil)

- En strøm (stream) er en sekvens av bytes.
- Bruken av strømmer for lesing og skriving til ulike media er grunnleggende i C++.
  - Vi kjenner alt til cin og cout.
  - (Trivia: 'c' står her for "character" ref. <u>Stroustrup</u>.)
- En strøm kobles til forskjellige typer enheter:
  - Disker/minne
  - Keyboard
  - **–** ...

Strømmer – forts.

Grunnleggende klasser for alle strømmer er ios_base og ios.

Strømmer – forts.

- Det finnes noen predefinerte strømobjekter i disse klassene:
  - cin standard input, type istream.
  - cout standard output, type ostream.
  - cerr standard error, type ostream.
  - clog standard logg, type ostream.
- Deklarerti <iostream>. (Som arver både <ostream> og <istream>.)

Koble strømmer til filer

- Vi kan definere strømmer som kobles til filer for lesing eller skriving.
- Slike strømobjekter må være en av typene:
  - ifstream (lesing)
  - ofstream (skriving)
  - fstream (lesing og/eller skriving)
- Disse klassene er deklarert i headerfilen <fstream>.
- Strømmene kobles til en navngitt fil med et kall til funksjonen open(), eller med et implisitt kall i konstruktøren.
  - (Se eksempel neste slide.)

Koble strømmer til filer – forts.

```
#include <iostream>
                                                            Inkluderer fstream.
#include <fstream>
#include <string>
using namespace std;
                                                                  Åpne fil v1: Eksplisitt kall til open (...).
int main() {
            ofstream fileOut;
                                                                      Overlastet << for ofstream-objekter.
            fileOut.open("highScores.txt");
                                                                           (Brukes som for cout.)
            for (int i = 0; i < 5; ++i) {
                         fileOut << "Highscore: " << i * 3 << endl;
                                                                  Eksplisitt kall til close (). Buffer flush'es.
            fileOut.close();
            ifstream fileIn("highScores.txt");
            string score;
                                                          Åpne fil v2: Implisitt kall til i konstruktøren.
            while (!fileIn.eof()) {
                         getline(fileIn, score);
                         cout << score << endl;
                                                                        eof(): lese til vi når enden på fila.
            system("Pause");
            return 0;
                                                           getline (...) er også definert for ifstreams.
```

Koble strømmer til filer – forts.

- Merk kallet til close(). Et eksplisitt kall til close() stenger forbindelsen til strømmen.
- Destruktøren i [io]fstream-objekter kaller også på close().
- Dermed blir close() utført også når et [io]fstream objekt opphører å eksistere.
  - (Enten delete eller ut av scope.)

Funksjoner relatert fstream

open(< <u>filnavn</u> >)	Åpner en navngitt fil. Filnavn Må være cstring/char array.
close()	Lukker forbindelsen til en strøm
bool is_open()	Sjekker om en forbindelse kan brukes.
clear()	Reset strøm
get()	Henter enkelttegn fra strøm
getline()	Henter linje fra strøm

• For mer om stream/fil io, se msdn, cplusplus.com, e.l.

Sjekke åpne filer

- Et ifstream-objekt er ikke garantert å være koblet til en strøm, selv om objektet er opprettet.
- Vi må sjekke eksplisitt om den ønskede filen faktisk er åpen.
  - Kan kalle på medlemsfunksjonen is_open for å oppnå dette.
  - Kan også teste på objektet for seg selv.

```
ifstream fileIn("enfil.txt");
if (!fileIn.is_open()) // Eller: if (!fileIn)
{
    cout << "Klarte ikke åpne filen " << endl;
}

Operatoren ! er overlastet
    for stream objekter.
}</pre>
```

Fil-modi

• En fil kan åpnes i ulike modi. Dette bestemmes vha. parameter når man kaller open(...). De ulike fil-modi er definert i ios_base:

```
ios_base::in
ios_base::out
ios_base::ate
ios_base::app
ios_base::trunc
ios_base::trunc
ios_base::binary

Åpne for lesing
Apne for lesing
Gå til end-of-file
Legg til innhold ved end-of-file
Skriv over innhold (trunkér)
Binær fil
```

- Kan kombinere modi med | (bitwise OR).
- Default modi:
  - for en ifstream: ios base::in
  - for en ofstream:ios_base::out | ios_base::trunc

Binære tall – rep. 1. klasse

- Binære tall / totallsystemet representerer tall ved hjelp av sifrene 1 og 0.
- Det finnes operasjoner som er spesifikke for binære tall:
  - NOT (komplement/invers)
  - AND
  - -OR
  - XOR (exclusive OR)

Operasjoner på binære tall

NOT (komplement/invers)

 NOT er en unær operator, og betyr at vi tar den inverse verdien av hver bit, slik at 0 -> 1 og 1 -> 0.

NOT 1 1 1 0 0 0 1 0

0 0 0 1 1 1 0 1

Operasjoner på binære tall

AND (alle = '1' gir '1' til resultat)

AND

1	0	1	1	0	1	0	1
1	1	1	0	0	0	1	0

OR (en eller flere '1' gir '1' til resultat)

OR

Operasjoner på binære tall

XOR ('ulike verdier' gir '1')

 Hver av disse operasjonene kan i C+ utføres med en egen operator:

```
NOT ~
AND &
OR |
XOR ^
```

||, &&, | og &

- | og && fungerer som i Java. (Logisk "or" og "and" i forbindelse med if...else eller liknende.
  - MERK: Stopper så fort en test garantert er true eller false!

```
if (myIntPtr && (0 < *myIntPtr))
{
          ...
}</pre>
```

• I tillegg har vi "bitwise or" og "bitwise and". Disse representeres med | og &, og brukes for å summere bits:

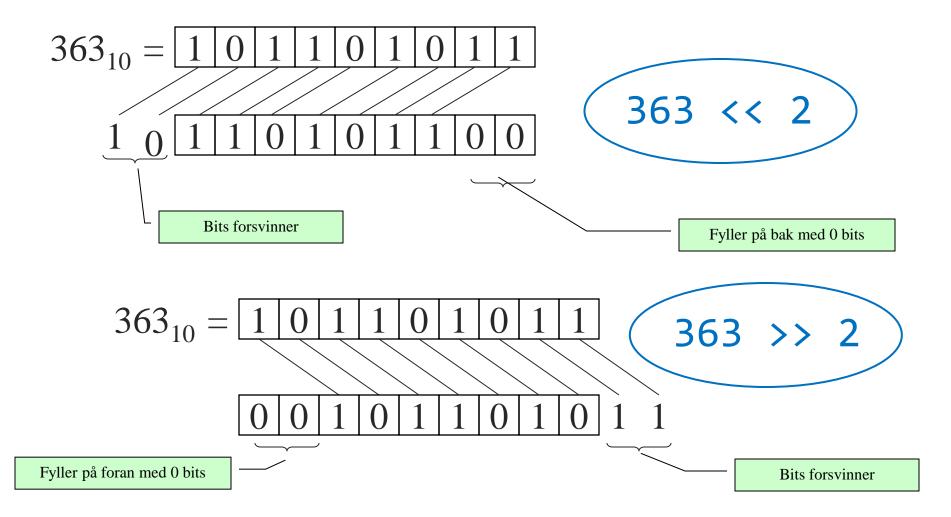
```
short bothBits = bitValueOne | bitValueTwo;
```

Bit-shift operatorene << og >>

- I tillegg har C++ noen spesielle operatorer for å manipulere bit-strenger: Shift-operatorene << og >>. (Må ikke forveksles med input- og output- operatorene!)
- Syntaks: verdi << shift.
- << betyr at alle bit i verdi skal skiftes shift antall ganger til venstre, og de ledige plassene fylles med (tallet blir som oftest større).
- >> betyr at alle bit i verdi skal skiftes shift antall ganger til høyre, og de ledige plassene fylles med 0 (tallet blir mindre).

16.03.2016 Tomas Sandnes 29 🙀

Bit-shift operatorene << og >>

Bit-operatorer og tilordning

 Alle operatorer vi har sett så langt kan også brukes i tilordningsuttrykk:

```
int a = 23, b = 7;
a <<= 2;  // a = a << 2;
cout << a << endl;  // 92
a &= b;  // a = a & b;
cout << a << endl;  // 4
a ^= b;  // a = a ^ b;
cout << a << endl;  // 3</pre>
```

Bit-flagg

 I noen sammenhenger har vi bruk for å slå av eller på en eller flere enkelt-bit (for eksempel til bruk som "flagg").

 La bitstreng være en rekke av bits, og flagg 1 og 2 være enkeltbits. Slå på bits med |.

Flagg 1
Flagg 2

0 0 0 1 0 0 0 0

Flagg 1
Flagg 2

Flagg 1 | Flagg 2

Bitstreng

0 0 0 1 0 0 1 0

Bit-flagg, eksempel

Fra opprettelse av windu, SDL 2.0:

```
// Flags for SDL: We're using graphic card memory
// (opposed to system memory), and double-buffering.
Uint32 windowFlags = SDL_WINDOW_SHOWN | SDL_WINDOW_OPENGL;
```

Hvis vi sjekker verdiene: (medlemmer i en enum)

```
SDL_WINDOW_OPENGL = 0x00000002,
SDL_WINDOW_SHOWN = 0x00000004,
```

- Ergo inneholder windowFlags det hexadesimale tallet 0000006.
- Spm: Hvor mange flagg kan et slikt hexadesimalt tall inneholde?
  - 32 flagg: 4 flagg per siffer, ganger 8 siffer.

Innleveringsoppgaven

- Breakout-clone!
- Skal være ferdig om ca 1 måned:
  - Søndag 17. april, 23:59.
     (Rett før neste prosjektuke i PJ3100.)
- Teller 40% av karakteren.
- Gjøres i grupper på 2-3 personer.
  - Jeg anbefaler å benytte parprogrammering: Altså at man sitter sammen og koder, ikke koder hver sin del.

Vis innleveringsdokument.

Neste gang og øvingstimer

- Neste gang: (om 2 uker, først påskeferie.)
  - Gjesteforelesning ved Olve Maudal:
     "Modern C++".
  - Veldig dyktig foreleser, dette vil dere ikke gå glipp av! :-)

- Dagens oppgaver:
  - Begynne på innleveringen:
     Sette opp prosjekt, inkludere SDL pakker, m.m.

16.03.2016 Tomas Sandnes 35

... på teoridelen. Men vi fortsetter frem til 14:00 med lab/øvinger! (Her, i *dette* rommet! ;-)